

Examenreglement

Stichting VOOR

Schooljaar 2025-2026

vmbo 3 en havo 4

(cohort 25-27)

vmbo 4 en havo 5

(cohort 24-26 - 24-26)

vwo 4

(cohort 25-28)

vwo 5

(cohort 24-27)

vwo 6

(cohort 23-26)

Dit examenreglement is gebaseerd op het eindexamenbesluit VO van 10 juli 1989 inzake de eindexamens aan de scholen voor vwo, havo, mavo en vmbo. Dit document is een algemeen examenreglement voor Stichting VOOR, delen A en B. Informatie betreffende het schoolexamen van de locaties Praktiq, Het Goese Lyceum Oranjeweg en het Pieter Zeeman Lyceum is opgenomen in deel C tot en met F.

Versie	Wijzingen	Status	Datum	Schrijver	Geaccordeerd
6.0		Actueel	6-7-2023		(G)MR
7.0		Actueel	21-08-2024		(G)MR
8.0		Actueel	Augustus 2025		

Dit document is vastgesteld door de GMR en het CvB en geplaatst op de website op 30 september 2025.

Inhoud

VOORWOORD	3
BEGRIPPENLIJST.....	4
EXAMENREGLEMENT.....	5
a. INLEIDENDE BEPALINGEN	5
1 Vaststelling reglement	5
2 Examencommissie	5
3 Indeling eindexamen	6
4 Deelname aan het examen.....	7
5 Onregelmatigheden (zie art 3.58 Uitvoeringsbesluit WVO 2020)	7
6 Afwijking wijze van examineren	8
7 Eindexamen op een hoger niveau en versneld examen	8
8 Overige bepalingen	9
b. HET CENTRAALEXAMEN.....	10
1 Algemeen.....	10
2 Absentie en verhindering Centraal Examen	10
3 Cijfer Centraal Examen	10
4 Eindcijfer examen.....	11
5 Uitslag	11
6 Herkansing	12
7 Diploma en cijferlijst.....	13
8 Cum Laude slagen (zie art 3.47 uitvoeringsbesluit WVO).....	13
9 Bewaarplicht en inzage	14
10 Gecommitteerden	15
11 Taal en rekenen, referentieniveaus	15
Bijlage 1. Regeling hulpmiddelen	16
Bijlage 2. Aanpassingen bij examens/toetsing voor leerlingen met beperkingen	17
Bijlage 3. Samenstelling examencommissies	19
Bijlage 4. Commissie van Beroep Examens	20

VOORWOORD

Geachte heer, mevrouw,
Beste leerling,

Vanaf de bovenbouw heeft een leerling de status van eindexamenkandidaat. Immers, vanaf de bovenbouw worden al onderdelen van vakken getoetst die meetellen voor het cijfer van het schoolexamen.

Het is van belang dat een leerling zich ervan bewust is dat alle schoolexamentoetsen, opdrachten enz. onderdeel zijn van het schoolexamen. Alle cijfers worden opgeslagen en bewaard in het examendossier. Aan het eind van het examenjaar wordt een overzicht van het examendossier aan de leerling overhandigd.

Er wordt een aantal eisen gesteld aan zaken die met het eindexamen te maken hebben. In hoofdzaak gaat het om eisen met betrekking tot het maken van toetsen, praktische opdrachten, handelingsopdrachten en de gevolgen van het begaan van onrechtmatigheden en het ongeoorloofd afwezig zijn op het moment dat er toetsen en/of praktische opdrachten en/of handelingsdelen gemaakt worden en/of ingeleverd moeten worden. Deze eisen zijn opgenomen in dit examenreglement. Voor elk examenvak bestaat er een Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). Daarin staat beschreven welke toetsen en opdrachten er voor dat vak gemaakt moeten worden. Tevens valt daarin te lezen in welke periode deze afgelegd moeten worden en welke leerstof het betreft.

Het examenreglement en het Programma van Toetsing en Afsluiting worden door de rector/directeur toegezonden aan de Inspectie. Wijzigingen in het examenreglement of in het PTA, al of niet naar aanleiding van overheidsvoorschriften, zijn mogelijk. Wijzigingen in het examenreglement en het PTA worden zo spoedig mogelijk via de mail bekend gemaakt aan de betreffende leerlingen en hun ouder(s), verzorger(s).

De schoolleiding van Praktiq, Het Goese Lyceum Oranjeweg en het Pieter Zeeman Lyceum.

Goes, september 2025

BEGRIPPENLIJST

In dit besluit wordt verstaan onder:

1. **afdelingsleider**: verantwoordelijke schoolleider voor een afdeling;
2. **algemene vakken**: alle vakken, behalve de afdelingsvakken;
3. **bevoegd gezag**: het College van Bestuur van Stichting VOOR;
4. **cohort**: een cohort van een leerling geeft aan in welk jaar de leerling met het examen is gestart en in welk jaar het dossier afgesloten dient te worden zonder vertraging;
5. **college voor examens**: college voor examens;
6. **commissie van beroep**: de commissie van beroep voor eindexamens van de locatie;
7. **cspe**: centraal schriftelijk en praktisch examen in een beroepsgericht programma;
8. **cum laude**: geslaagd met lof als je aan de vastgestelde eisen voldoet;
9. **rector/directeur**: de rector/directeur of diens plaatsvervanger;
10. **eindexamen**: een examen van ten minste de voorgeschreven vakken voor alle afdelingen van Stichting VOOR;
11. **examencommissie**: de commissie die vaststelt of een kandidaat voldoet aan de voorwaarden voor het verkrijgen van een diploma en toeziet op de kwaliteit van afname van de toetsing;
12. **examendossier**: een examendossier omvat de onderdelen van het schoolexamen, ook van die vakken die hetzij niet centraal worden geëxamineerd hetzij reeds in het voorlaatste schooljaar worden afgesloten;
13. **examenstof**: de aan de kandidaat te stellen eisen;
14. **examenprogramma**: het programma als bedoeld in art. 7 van het Eindexamenbesluit;
15. **examinator**: degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak;
16. **gecommitteerde**: een gecommitteerde als bedoeld in artikel 36 van dit besluit;
17. **gymnasium**: een vorm van voorbereidend wetenschappelijk onderwijs;
18. **havo**: hoger algemeen voortgezet onderwijs;
19. **herkansing**: het opnieuw deelnemen aan een werk van het schoolexamen of het Centraal Examen;
20. **Inspectie**: de Inspectie, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het onderwijstoezicht;
21. **kandidaat**: ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten;
22. **lob**: loopbaanoriëntatie en begeleiding;
23. **maatschappelijke stage**: stage met een maatschappelijk karakter;
24. **kunsvakken**: de vakken behorende tot de beeldende vorming alsmede muziek, dans en drama;
25. **leerling**: een leerling aan een school voor voortgezet onderwijs;
26. **leerweg**: de basisberoepsgerichte leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg, de gemengde leerweg en de theoretische leerweg;
27. **minister**: de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen;
28. **po**: praktische opdracht;
29. **profielwerkstuk**: het in het examenbesluit VO bedoelde profielwerkstuk;
30. **PTA: programma van toetsing en afsluiting**: in dit programma is opgenomen een omschrijving van de inhoud van de toetsen, van de wijze waarop getoetst wordt, de beoordeling en de weging ervan;
31. **rekentoets**: rekentoets als bedoeld in artikel 29 van de wet;
32. **resultatenlijst**: een periodiek overzicht van de per vak behaalde cijfers voor toetsen, verslagen en/of rapportages van de leerlingen;
33. **school**: een school voor gymnasium, een school voor vwo, een school voor havo, een school voor theoretische leerweg, een school voor gemengde leerweg, een school voor kaderberoepsgerichte leerweg, een school voor basisberoepsgerichte leerweg, tenzij anders blijkt;
34. **schooljaar**: het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus en eindigt op 31 juli van het daaropvolgende jaar;
35. **slu**: studielasturen; de tijd die nodig is voor alle activiteiten behorende bij een bepaald vak;
36. **toets**: een toets met schriftelijke/mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht;
37. **vakken**: vakken en andere programmaonderdelen;
38. **vmbo**: voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs; vmbo-t wordt ook mavo genoemd (Het Goese Lyceum locatie Oranjeweg en het Pieter Zeeman Lyceum);
39. **vwo**: voorbereidend wetenschappelijk onderwijs;
40. **wet**: Wet voortgezet onderwijs 2020.

EXAMENREGLEMENT

a. INLEIDENDE BEPALINGEN

1 Vaststelling reglement

- 1.1 Het bevoegd gezag stelt conform artikel 2.60 WVO 2020 vwo, havo, vmbo een examenreglement vast.
- 1.2 Dit reglement kent algemene delen voor alle scholen van Stichting VOOR (deel A en B) en locatie specifieke delen (deel C tot en met F) waarin de regeling rondom de schoolexamens wordt beschreven.
- 1.3 De rector/directeur, gemandateerd door het bevoegd gezag, stelt jaarlijks vóór 1 oktober een Programma van Toetsing en Afsluiting vast, dat in elk geval betrekking heeft op het betreffende schooljaar.
- 1.4 De data van het Centraal Examen worden door de overheid vastgesteld en vóór 1 oktober van het examenjaar aan de kandidaten bekend gemaakt.
- 1.5 Het examenreglement en het Programma van Toetsing en Afsluiting worden door de rector/directeur toegezonden aan de Inspectie. Het examenreglement en het Programma van Toetsing en Afsluiting zijn op de website te raadplegen.
- 1.6 Alle examenkandidaten worden vóór 1 oktober van het examenjaar op de hoogte gesteld van het examenreglement, het PTA, de data van de centrale examens en de toegestane hulpmiddelen bij het Centraal Examen.

2 Examencommissie

2.1 De benoeming en samenstelling van de examencommissie.

2.1.1 Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs:

- a. stelt een of meer examencommissies in ten behoeve van de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering;
- b. benoemt de leden van de examencommissie; en
- c. draagt zorg voor het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie.

2.1.2. De examencommissie heeft een oneven aantal leden en ten minste drie leden.

2.1.3. De volgende personen kunnen niet worden benoemd tot lid van de examencommissie:

- a. leden van het bevoegd gezag;
- b. de rector/directeur van de school;
- c. leden van de medezeggenschapsraad of de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de school als bedoeld in de artikelen 3 en 4 van de Wet medezeggenschap op scholen; d. leerlingen van de school en hun wettelijk vertegenwoordigers.

2.1.4. Bij de benoeming van de leden van de examencommissie draagt het bevoegd gezag er zorg voor dat de examencommissie deskundig is op het gebied van:

- a. de desbetreffende schoolsoort;
- b. de regelgeving over examinering in het voortgezet onderwijs; en
- c. de kwaliteit van examinering.

2.1.5. Alvorens tot benoeming van een lid over te gaan, hoort het bevoegd gezag de overige leden van de examencommissie.

2.2 Taken en bevoegdheden examencommissie

De examencommissie heeft in het Eindexamenbesluit VO een aantal taken toegewezen gekregen (zie art. 2.60 lid d en e WVO):

- De examencommissie borgt de kwaliteit van de schoolexaminering.
- De examencommissie stelt een voorstel op voor een examenreglement voor het bevoegd gezag.
- De examencommissie stelt jaarlijks een voorstel op voor het programma van toetsing en afsluiting (PTA) voor het bevoegd gezag.
- De examencommissie heeft overleg met het bevoegd gezag als het bevoegd gezag wil afwijken van het voorgestelde examenreglement of PTA.
- De examencommissie heeft overleg met het bevoegd gezag als het bevoegd gezag het PTA wil wijzigen na 1 oktober van het lopende kalenderjaar.
- De examencommissie borgt het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen.

- De examencommissie stelt richtlijnen en aanwijzingen vast om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen.
- De examencommissie stelt regels vast en maakt afspraken over de wijze waarop de examencommissie haar werk gaat uitvoeren.
- De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden.
- De examencommissie evalueert jaarlijks de kwaliteit van de schoolexaminering.
- De examencommissie adviseert het bevoegd gezag en de rector/directeur ieder jaar over hetgeen beter kan en moet.
- De examencommissie verstrekt de regels over haar werkwijze, het verslag, de evaluatie en het genoemde advies aan het bevoegd gezag, aan de rector/directeur en aan de examensecretaris.
- In de praktijk kan het bevoegd gezag naast de bovengenoemde taken nog andere taken opdragen of bevoegdheden toekennen aan de examencommissie.

3 Indeling eindexamen

3.1 Eindexamen vwo

Het eindexamen vwo omvat;

- de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel en een profielwerkstuk;
- de vakken van het profieldeel van één van de profielen;
- ten minste één vak met een normatieve studielast van tenminste 440 uren van het vrije deel van elk profiel.

Vrijstelling of ontheffing kan worden verleend voor vakken op grond van artikel 26e, lid een t/m vier van het Inrichtingsbesluit WVO. Bij een ontheffing op grond van artikel 26e, vierde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO wordt de taal vervangen door een ander vak als bedoeld in het vijfde lid van dat artikel.

3.2 Eindexamen havo

Het eindexamen havo omvat;

- de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel en een profielwerkstuk;
- de vakken van het profieldeel en vakken van het vrije deel;
- ten minste één vak met een normatieve studielast van ten minste 320 uur van het vrije deel van elk profiel;
- De rekentoets is verplicht voor die leerlingen van vmbo en havo die geen wiskunde als examenvak hebben. Het wordt afgesloten door middel van een schoolexamencijfer.

3.3 Eindexamen mavo (vmbo theoretische leerweg)

Het eindexamen mavo omvat;

- de vakken van het gemeenschappelijk deel;
- de twee vakken van het profiel en het profielwerkstuk;
- in het vrije deel twee nog niet in het profieldeel gekozen vakken, waarbij het profieldeel en het vrije deel samen ten minste twee vakken omvatten die geen moderne taal zijn;
- De rekentoets is verplicht voor die leerlingen van vmbo en havo die geen wiskunde als examenvak hebben. Het wordt afgesloten door middel van een schoolexamencijfer.

3.4 Eindexamen vmbo gemengde leerweg

Het eindexamen vmbo voor de gemengde leerweg omvat;

- de vakken van het gemeenschappelijk deel;
- het beroepsgerichte profielvak bestaande uit twee aangewezen profielmodulen en twee keuzemodulen;
- de twee tot het profiel behorende gebonden algemeen vormende vakken;
- een in het vrije deel gekozen algemeen vormend vak;
- de rekentoets is verplicht voor die leerlingen van vmbo en havo die geen wiskunde als examenvak hebben. Het wordt afgesloten door middel van een schoolexamencijfer;
- Het profielwerkstuk.

3.5 Eindexamen vmbo basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte leerweg

Het eindexamen vmbo omvat;

- Het beroepsgerichte profielvak bestaande uit vier aangewezen profielmodulen en vier keuzemodulen;
- De vakken van het gemeenschappelijk deel;
- De twee tot het profiel behorende algemeen vormende vakken;

- De rekentoets is verplicht voor die leerlingen van vmbo en havo die geen wiskunde als examenvak hebben. Het wordt afgesloten door middel van een schoolexamencijfer.

Leerwerktraject Voor zover het een leerwerktraject betreft omvat het eindexamen voor de leerling het vak Nederlandse taal en het beroepsgerichte programma dat onderdeel is van het leerwerktraject. Bovendien kan de leerling eindexamen afleggen in de andere vakken van de basisberoepsgerichte leerweg waarvan het bevoegd gezag in voorkomend geval heeft beslist dat zij behoren tot het leerwerktraject van de leerling.

De rekentoets is verplicht voor die leerlingen van vmbo die geen wiskunde als examenvak hebben.

4 Deelname aan het examen

- 4.1 Een kandidaat kan alleen aan het Centraal Examen deelnemen, wanneer aan alle zaken die onderdeel zijn van het PTA is voldaan.
- 4.2 Een kandidaat kan alleen aan het Centraal Examen deelnemen, wanneer aan alle eisen rondom het Profielwerkstuk is voldaan.
- 4.3 PTA-onderdelen vinden plaats tijdens de schoolperiode in de bovenbouw: vmbo leerjaar 3 en 4, havo leerjaar 4 en 5, vwo leerjaar 4, 5 en 6.
- 4.4 Minimaal 10 werkdagen voordat de eindcijfers van de schoolexamenvakken bij DUO bekend dienen te zijn, dient aan alle zaken zoals aangegeven in art. 4.1, 4.2 en 4.3 voldaan te zijn.
- 4.5 Voor vakken, handelingsdelen, LOB-dossier en andere zaken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld maar wel onderdeel zijn van het PTA, geldt, dat ook deze minimaal 10 werkdagen voordat de eindcijfers van de schoolexamenvakken bij DUO bekend dienen te zijn, afgesloten zijn.
- 4.6 Deelname aan geplande toetsen en het voldoen aan deadlines is verplicht.
- 4.7 Minimaal 10 werkdagen voordat de eindcijfers van de schoolexamenvakken bij DUO bekend dienen te zijn, worden de examenkandidaten persoonlijk in de gelegenheid gesteld de door hen behaalde schoolexamenresultaten en verdere eindbeoordelingen te controleren. Hiervoor krijgen zij een, door de rector/directeur ondertekende, schriftelijke uitdraai van de door hen behaalde resultaten op een nader door de rector/directeur te bepalen tijdstip. De examenkandidaat tekent voor ontvangst.

5 Onregelmatigheden (zie art 3.58 Uitvoeringsbesluit WVO 2020)

- 5.1 Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de rector/directeur maatregelen nemen.
- 5.2 Voor alle vakken geldt, dat het gebruik van generatieve AI (bijvoorbeeld ChatGPT) niet is toegestaan, tenzij de docent per vak en per opdracht nadere specifieke criteria aangeeft voor toegestaan gebruik. Het gebruik zonder toestemming wordt gezien als een onregelmatigheid.
- 5.3 De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn;
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets/werk van het schoolexamen of het Centraal Examen,
  - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het Centraal Examen,
  - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen/werken van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het Centraal Examen,
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector/directeur aan te wijzen onderdelen.Indien het hernieuwd examen zoals bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het Centraal Examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het Centraal Examen.
- 5.4 Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de Inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
- 5.5 De kandidaat kan tegen een beslissing van de rector/directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de rector/directeur geen deel uitmaken.
- 5.6 In overeenstemming met [artikel 30a van de wet](#) wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het

bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de rector/directeur en aan de Inspectie.

6 Afwijking wijze van examineren

- 6.1 De rector/directeur kan toestaan dat een kandidaat met een beperking het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de rector/directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de Inspectie.
- 6.2 Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke beperking, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat;
- a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
  - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het Centraal Examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het Centraal Examen met ten hoogste 30 minuten, en
  - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
- 6.3 Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
- het vak Nederlandse taal;
  - enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
- 6.4 De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het Centraal Examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het Centraal Examen met ten hoogste 30 minuten.
Leerlingen kunnen eventueel een woordenboek Nederlands- eigen taal gebruiken volgens regelgeving CvTE.
- 6.5 Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de Inspectie.

7 Eindexamen op een hoger niveau en versneld examen

7.1 Hoger niveau

Het bevoegd gezag kan een leerling, op basis van een positief advies van de betreffende vakdocent, in de gelegenheid stellen in een of meerdere vakken examen te doen op een hoger niveau. Dit dient uiterlijk vastgesteld te worden voor de aanvang van het jaar waarin examen gedaan wordt.

Alle regels van het overeenkomstige vak uit het hogere niveau gelden; het desbetreffende examenprogramma en de voorgeschreven weging voor de berekening van het eindcijfer, het daarbij behorende examen en de daarbij behorende normering.

Het diploma en de cijferlijst blijven herkenbaar. Als een vak is afgelegd op een hoger niveau blijkt dit uit de vermelding op de cijferlijst.

De leerling die in een vak eindexamen heeft afgelegd op een hoger niveau, kan **alsnog** eindexamen in dat vak afleggen op het niveau van de schoolsoort of leerweg waarvoor de leerling is ingeschreven (dit is dan **geen** herkansing).

7.2 Centraal Examen in eerder leerjaar

7.2.1 Het bevoegd gezag kan een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het Centraal Examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak in dat leerjaar.

7.2.2 Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor examens.

7.2.3 Indien de leerling in één of meer vakken Centraal Examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit Centraal Examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

8 Overige bepalingen

- 8.1 In gevallen waarin dit examenreglement niet voorziet en waaromtrent een onmiddellijke beslissing noodzakelijk is, beslist de rector/directeur. De rector deelt zijn beslissing zo spoedig mogelijk mee aan de betrokkenen (voor zover nodig de kandidaat, examinatoren, gecommitteerden). In voorkomende gevallen overlegt de rector/directeur met of doet melding aan de Inspectie.
- 8.2 Eenieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijk karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijke voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

b. HET CENTRAAL EXAMEN

1 Algemeen

- 1.1 Het Centraal Examen wordt afgenomen in het laatste leerjaar met uitzondering van hetgeen benoemd staat in art. 7.2.1 inleidende bepalingen.
- 1.2 Het Centraal Examen bestaat uit drie tijdvakken.
- 1.3 De kandidaten worden uiterlijk 1 oktober van het laatste examenjaar via de mail geïnformeerd over de data van het Centraal Examen. Eventuele wijzigingen worden uiterlijk één week voor aanvang van het Centraal Examen aan de kandidaten meegedeeld.
- 1.4 De kandidaten worden uiterlijk in de week voor aanvang van het Centraal Examen via de mail op de hoogte gesteld van de geldende regels tijdens het Centraal Examen.
- 1.5 Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat zich gedurende het examen niet verwijderen uit het examenlokaal. Een kandidaat die tijdens de zitting onwel wordt, kan onder begeleiding van een toezichthouder het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de rector/directeur of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk hervat, kan de rector/directeur beslissen dat de gemiste tijd aan het einde van de zitting kan worden ingehaald. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de rector/directeur zo mogelijk op grond van een medische verklaring na overleg met de Inspectie, beslissen dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is. In dit laatste geval mag de kandidaat in het tweede tijdvak opnieuw aan de desbetreffende zitting deelnemen.
- 1.6 Er mogen geen andere dan door de CvTE toegestane hulpmiddelen worden gebruikt. Voor schrijfgerei geldt dat examenwerk niet met potlood gemaakt mag worden (behalve tekeningen, grafische verbeeldingen e.d.). Alleen door de school verstrekt papier mag worden gebruikt.
- 1.7 Eenmaal gemaakt werk behoudt zijn geldigheid behoudens het gestelde in C.1.7.
- 1.8 De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het Centraal Examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.
- 1.9 De kandidaten leveren de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken in bij een toezichthouder. Aan de kandidaten wordt meegedeeld wanneer en waar de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in de eerste volzin, opgehaald kunnen worden. Bij afname van digitale examens leveren de kandidaten de datadrager met daarop het gemaakte werk in bij de surveillant. Zij kunnen na afloop van het examen niet over een papieren weergave of aantekeningen beschikken.
- 1.10 Indien examenwerk niet volgens de regels wordt ingeleverd, wordt direct de rector/directeur hiervan op de hoogte gesteld. Het is ter bepaling aan de rector/directeur/examencommissie hoe hiermee te handelen.

2 Absentie en verhindering Centraal Examen

- 2.1 Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten. Hij levert zijn werk uiterlijk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten als eindtijd geldt.
- 2.2 Kandidaten die meer dan een half uur na de aanvang van de toets arriveren, mogen niet meer deelnemen. Bij een geldige reden, dit ter beoordeling aan de rector/directeur, kunnen zij voor dit vak verwezen worden naar het volgende tijdvak.
- 2.3 Indien een kandidaat, dit ter beoordeling van de rector/directeur, om een geldige reden is verhinderd bij een of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid geboden aan ten hoogste twee examens per dag deel te nemen, teneinde daarmee zijn Centraal Examen te voltooien.
- 2.4 Indien een kandidaat in het tweede tijdvak eveneens verhinderd is, of wanneer hij het Centraal Examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de Staatsexamencommissie zijn Centraal Examen te voltooien.

3 Cijfer Centraal Examen

Het cijfer van het Centraal Examen wordt afgerond op één decimaal nauwkeurig.

4 Eindcijfer examen

- 4.1 Het resultaat voor alle vakken waarvoor schoolexamen en Centraal Examen wordt afgelegd, wordt uitgedrukt in een geheel getal uit de reeks van 1 tot en met 10. De afdelingsleider bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het Centraal Examen. Is het gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een vier of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een vijf of hoger is, naar boven afgerond.
- 4.2 Voor de vakken waarvoor alleen het schoolexamen wordt afgelegd, wordt het eindcijfer bepaald door het cijfer voor het schoolexamen af te ronden op een geheel getal uit de reeks van 1 tot en met 10, waarbij het tweede decimaal bepaalt of de afronding naar beneden of naar boven plaatsvindt (voorbeeld: $5.45 = 5.5 = 6$).

5 Uitslag

- 5.1 Het eindcijfer van het examen wordt in gelijke mate bepaald door het eindcijfer van het schoolexamen en het cijfer van het Centraal Examen ($1 \times SE + 1 \times CE$) : 2.
- 5.2 Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
- 5.3 Indien het volgens C.5.1 berekende eindcijfer niet een geheel getal is, dan wordt het, indien het eerste cijfer achter de komma vier of minder is, naar beneden afgerond en indien dit vijf of meer is, naar boven afgerond.
- 5.4 De examencommissie stelt de uitslag vast met inachtneming van het bepaalde in C.5.7.
- 5.5 De examencommissie stelt uit alle eindcijfers van de vakken waarin de kandidaat examen heeft afgelegd een lijst op, zodanig dat de op deze lijst vermelde vakken een eindexamen vormen als bedoeld in de artikelen 11 tot en met 29 van het eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo, dat voldoet aan het bepaalde in C.5.7.
- 5.6 Indien het nodig is om de kandidaat te laten slagen betreft de rector/directeur, indien examen is afgelegd in een extra vak, één of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de uitslag. Indien een "extra" vak buiten beschouwing moet worden gelaten om de kandidaat te kunnen laten slagen, maakt deze, indien hij op meerdere manieren kan slagen, zelf een keuze.
- 5.6.1 De kandidaat die het eindexamen basis- of kaderberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd, is geslaagd indien;
1. hij voor het gemiddelde cijfer van de vakken met Centraal Examen gelijk of hoger heeft gescoord dan 5.50;
  2. het eindcijfer voor het kernvak Nederlands een 5 of hoger is;
  3. alle eindcijfers en het combinatiecijfer een 6 of hoger zijn, of;
    - hij een 5 heeft en voor de rest 6 of hoger, of;
    - hij een 4 heeft, een 7 of hoger en voor de rest 6 of hoger, of;
    - hij twee keer een 5 heeft, een 7 of hoger en voor de rest 6 of hoger;
    - geen enkel eindcijfer lager dan een 4 is.Let op: ook voor de afzonderlijke keuzevakken moet tenminste het eindcijfer 4 behaald zijn.
  4. een 'voldoende' of 'goed' behaald heeft voor kunstvakken 1 en lichamelijke opvoeding;
  5. een loopbaandossier gemaakt heeft dat voldoet aan de eisen van het PTA;
  6. de rekentoets heeft afgelegd, indien de kandidaat geen wiskunde als examenvak heeft.

- 5.6.2 De kandidaat die het eindexamen gemengde of theoretische leerweg heeft afgelegd, is geslaagd indien;
1. hij voor het gemiddelde cijfer van de vakken met Centraal Examen gelijk of hoger heeft gescoord dan 5.50;
  2. het eindcijfer voor het kernvak Nederlands een 5 of hoger is;
  3. alle eindcijfers en het combinatiecijfer een 6 of hoger zijn, of;
    - hij een 5 heeft en voor de rest 6 of hoger, of;
    - hij een 4 heeft, een 7 of hoger en voor de rest 6 of hoger, of;
    - hij twee keer een 5 heeft, een 7 of hoger en voor de rest 6 of hoger;
    - geen enkel eindcijfer lager dan een 4 is.Let op: ook voor de afzonderlijke keuzevakken moet tenminste het eindcijfer 4 behaald zijn.

- 4 een 'voldoende' of 'goed' behaald heeft voor kunstvakken 1 en lichamelijke opvoeding;
- 5 een 'voldoende' of 'goed' behaald heeft voor het profielwerkstuk;
- 6 een loopbaandossier gemaakt heeft dat voldoet aan de eisen van het PTA;
- 7 de rekentoets heeft afgelegd, indien de kandidaat geen wiskunde als examenvak heeft.

5.6.3 De kandidaat die het eindexamen havo en vwo heeft afgelegd, is geslaagd indien;

1. hij voor het gemiddelde cijfer van de vakken met Centraal Examen gelijk of hoger heeft gescoord dan 5.50;
2. hij niet meer dan één 5 als eindcijfer (gemiddelde van schoolexamen en Centraal Examen) voor de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde heeft;
3. alle eindcijfers 6 of hoger zijn of;
  - je één 5 hebt en al je andere eindcijfers 6 of hoger zijn of;
  - je een 4 hebt en al je andere eindcijfers 6 of hoger zijn. En het gemiddelde van al je eindcijfers ten minste 6,0 is of;
  - je 2 keer een 5 hebt, of een 5 en een 4, en al je andere eindcijfers 6 of hoger zijn;
  - En het gemiddelde van al je eindcijfers ten minste 6,0 is;
  - geen eindcijfer lager is dan een 4.
4. geen van de eindcijfers van onderdelen van het combinatiecijfer lager is dan 4;
5. de rekentoets heeft afgelegd, indien de kandidaat geen wiskunde als examenvak heeft.

Bij de uitslagbepaling wordt het gemiddelde van de eindcijfers van tenminste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, te noemen het combinatiecijfer, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: Maatschappijleer, CKV, ANW en het profielwerkstuk.

Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

Zodra de bepaalde uitslag is vastgesteld, maakt de rector/directeur deze schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 51 van het Examenbesluit bepaalde. Op dat moment maakt de rector/directeur tevens de behaalde cijfers bekend aan de overige kandidaten. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 51 van het Examenbesluit, eerste lid, geen toepassing vindt. De kandidaat die niet voldoet aan bovenstaande voorwaarden, is afgewezen, behoudens de mogelijkheid tot herexamen genoemd in artikel 51 van het Examenbesluit.

6 Herkansing

- 6.1 De kandidaat die het eindexamen vmbo gemengd, mavo, havo en vwo heeft afgelegd, heeft voor 1 vak, nadat de cijfers bekend zijn gemaakt, het recht in het tweede tijdvak of, indien artikel C.2.4 van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw dan wel alsnog deel te nemen aan het Centraal Examen.
- 6.2 De kandidaat die het eindexamen vmbo-basis en vmbo-kader heeft afgelegd, heeft voor 1 algemeen vormend vak en voor het beroepsgerichte profiel bestaande uit 4 profielvakken, nadat de cijfers bekend zijn gemaakt, het recht in het tweede tijdvak of, indien artikel C.2.4 van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw dan wel alsnog deel te nemen aan het Centraal Examen.
- 6.3 De kandidaat geeft de afdelingsleider voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk aan of hij gebruik wil maken van de mogelijkheid tot herkansen.
- 6.4 Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde Centraal Examen geldt als definitief cijfer voor het Centraal Examen.
- 6.5 Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel C.5.6 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekend gemaakt.
- 6.6 Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd.

7 Diploma en cijferlijst

7.1 De schoolleiding reikt aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd een lijst uit waarop zijn vermeld;

- de cijfers voor het schoolexamen;
  - de cijfers voor het Centraal Examen;
  - het vak of de vakken, het onderwerp of de titel en het eindcijfer van het profielwerkstuk;
  - de beoordeling van LO;
  - de eindcijfers voor de examenvakken met inbegrip van het cijfer bepaald op grond van artikel 49 van het Eindexamenbesluit;
  - de uitslag van het eindexamen.
-
- De schoolleiding reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat een diploma uit, waarop alle vakken zijn vermeld die bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken.
  - Vrijstelling en ontheffing worden conform het Examenbesluit geregeld.
  - Duplicaten van diploma's worden niet verstrekt.
  - Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste tezamen een eindexamen vormen, worden de eindcijfers van de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar maakt.
  - Afgewezen kandidaten ontvangen alleen een cijferlijst.

8 Cum Laude slagen (zie art 3.47 uitvoeringsbesluit WVO)

8.1 Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen basisberoeps- of kaderberoepsgerichte leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

- a. tenminste een 8,0 of hoger behaald hebben voor het gemiddelde van de eindcijfers voor deze vakken:
  - twee profiel gebonden algemeen vormende vakken;
  - het eindcijfer voor het beroepsgerichte vak.Je berekent het gemiddelde door de eindcijfers op te tellen en te delen door het aantal vakken. Het beroepsgerichte vak telt 2 keer mee.
- b. Er geen eindcijfer lager dan een 6 behaald is voor de vakken die meetellen voor de einduitslag. De rekentoets telt niet mee.

8.2 Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen theoretische of gemengde leerweg met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

- a. Tenminste een 8,0 of hoger behaald hebben voor het gemiddelde van de eindcijfers voor de vakken:
  - Nederlands;
  - Engels;
  - Maatschappijleer;
  - de vakken in het profieldeel;
  - het vak met het hoogste eindcijfer in het vrije deel of het combinatiecijfer bij gemengde leerweg.Je berekent het gemiddelde door de eindcijfers op te tellen en te delen door het aantal vakken.
- b. Er geen eindcijfer lager dan een 6 behaald is voor de vakken die meetellen voor de einduitslag. De rekentoets telt niet mee.

8.3 Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning van het judicium cum laude indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

- a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
  - de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van [artikel 50, tweede lid](#);
  - de vakken van het profieldeel, en;
  - het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie 'voldoende' voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling.

8.4 Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vwo met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:

- a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
  - de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het eindcijfer berekend op grond van [artikel 50, tweede lid](#);
  - de vakken van het profieldeel;
  - het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld en ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie 'voldoende' voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling.

9 Bewaarplicht en inzage

9.1 Bewaarplicht

De examencommissie is verantwoordelijk voor het centraal beheer per leerling van een overzicht van de gevolgde vakken met bijbehorende studielast. Tevens draagt zij zorg voor een beoordelingsoverzicht.

De examiner bewaart elke voor het schoolexamen meetellende schriftelijke toets. Dit geldt tevens voor de opgave en het werk van de praktische opdrachten van het schoolexamen met de wijze waarop de beoordeling tot stand is gekomen als ook de verslaglegging en beoordeling van een mondelinge toets. Dit tot aan het einde van het lopende schooljaar. De toetsen van het Centraal Examen en de zaken hier rondom worden centraal op school bewaard. Dit alles ten minste tot een half jaar nadat de kandidaat de school heeft verlaten.

Indien meer kandidaten gezamenlijk aan een praktische opdracht gewerkt hebben, wordt een beschrijving van het protocol op school bewaard. Gemaakt examenwerk behoudt zijn geldigheid.

9.2 Inzage

De inzage en de bespreking van een schriftelijk schoolexamen vinden plaats zo spoedig mogelijk nadat het werk gecorrigeerd is, maar uiterlijk één week voor het volgende schriftelijke examen.

Inzage en bespreking van herkansingen en herexamens van schoolexamenvakken vinden plaats vanaf de dag van afname tot en met de eerste beroepsdag.

De inzage en bespreking hebben betrekking op de schoolexamenopgave(n), het correctiemodel en het gemaakte schoolexamenwerk. De vakdocent bepaalt of de inzage en de bespreking van het examenwerk individueel of in groepsverband plaatsvindt. In het geval een schoolexamen mondeling wordt afgenomen, bepaalt de vakdocent eveneens of de bespreking van het mondelinge examen individueel of in groepsverband plaatsvindt.

De inzage en de bespreking van een schriftelijk werk van het Centraal Examen is op aanvraag van een kandidaat binnen vijf lesdagen na de uitslag van het tijdvak waarin het werk gemaakt is. De kandidaat mag hierbij een ouder/verzorger meenemen. Inzage en bespreking vinden altijd plaats op school, onder toezicht van minimaal een lid van de schoolleiding. Het werk mag de school niet verlaten of vermenigvuldigd worden.

9.3 Geschil na inzage

Als de eindexamenkandidaat aannemelijk kan maken dat er een aanwijsbare fout bij de correctie is gemaakt:

1. De eindexamenkandidaat zet zijn/haar argumenten over vernomen fouten op papier.
2. Op verzoek van de rector/directeur kijkt de 1e corrector op grond van deze argumenten of naar zijn mening een aanpassing van de score aan de orde is.
3. De 1e corrector neemt contact op met de 2e corrector, geeft aan welke argumenten de leerling heeft en waarom de 1e corrector deze wel of geen reden vindt voor aanpassing van de score.
4. Op basis van een zorgvuldige voorbereiding voeren de correctoren hierover gemotiveerd overleg. De uitkomst van dit contact wordt schriftelijk vastgelegd (kan in een mailbericht) en wordt gedeeld met de rector/directeur.

a. **Overeenstemming over aanpassing van de score**

Alleen als beide correctoren in overleg met elkaar tot de conclusie komen dat de score moet worden aangepast, wordt deze aangepast.

De rector/directeur (in samenwerking met de examensecretaris) past de uitslag aan. DUO/Examendiensten en de Inspectie worden op de hoogte gesteld van een eventueel nieuw vastgesteld cijfer. De Inspectie zal in deze situatie altijd contact opnemen met de 2e corrector en de rector/directeur van de desbetreffende school om na te gaan of de 2e corrector niet onder druk is gezet.

Als de correctoren beiden van mening zijn dat de score niet dient te worden aangepast, laat de rector/directeur dat aan de leerling weten.

b. *Geen overeenstemming over wel/ geen aanpassing van de score*

Indien de correctoren van mening verschillen over het al dan niet aanpassen van een score, kunnen de rectoren/directeuren van de beide scholen in overleg met elkaar twee nieuwe correctoren aanstellen die het werk opnieuw beoordelen. Op basis van de nieuwe beoordeling stelt de rector/directeur het cijfer vast. Het is aan te raden twee docenten te kiezen die niet direct betrokken zijn, maar bijvoorbeeld verbonden zijn aan een andere school die onder hetzelfde bestuur hangt. Het spreekt voor zich dat deze docenten bevoegd moeten zijn voor het examenvak én dat zij zelf een eindexamenklas hebben.

10 Gecommitteerden

De minister maakt een koppeling van scholen voor de uitvoering van de tweede correctie door gecommitteerden. De minister maakt deze koppeling bekend aan het bevoegd gezag van elke school en kan, indien nodig, zelf een gecommitteerde aanwijzen voor een school of instelling. Op grond van deze koppeling wijst het bevoegd gezag één of meer gecommitteerden aan. Het bevoegd gezag maakt deze aanwijzing bekend aan de scholen waarvoor zij de tweede correctie verrichten. De aanwijzing geldt tot na de afloop van de herkansing.

Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat de aangewezen gecommitteerde zijn verplichtingen nakomt.

Voor het praktisch gedeelte van het Centraal Examen vmbo worden geen gecommitteerden aangewezen.

De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt medeondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.

11 Taal en rekenen, referentieniveaus

Vanaf examenjaar 2013-2014 worden alle leerlingen beoordeeld op hun vaardigheden op de gebieden taal en rekenen, de zogenoemde referentieniveaus.

11.1 Taal

11.1.1 Het referentieniveau Nederlandse taal wordt vanaf 2014-2015 in het Centrale Examen Nederlands getoetst.

11.1.2 Het vak Nederlandse taal moet met tenminste een 5,0 worden afgesloten.

11.2 Rekenen

11.2.1 Voor de kandidaten van het vmbo en het havo geldt dat indien zij geen examen afleggen in het vak wiskunde, zij de rekentoets afleggen. Het behaalde cijfer maakt geen deel uit van de slaag- zakregeling en heeft aldus geen invloed op de uitslagbepaling. Het cijfer van de rekentoets wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.

11.2.2 Leerlingen die wiskunde als extra vak hebben gevolgd, hoeven niet alsnog een schoolexamen rekenen (rekentoets) af te leggen als:

- Het resultaat voor wiskunde tegenvalt.
- En daarom niet voor de uitslag meetelt.

Het behaalde cijfer voor wiskunde kan dan als cijfer voor de rekentoets neergezet worden. Dit is geregeld in art. 10.3 lid 7 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Bijlage 1. Regeling hulpmiddelen

Deze wordt in de Septembermededelingen gepubliceerd op Examenblad en is te openen via onderstaande link:

[20251 Examenblad.nl](https://20251.Examenblad.nl)

Bijlage 2. Aanpassingen bij examens/toetsing voor leerlingen met beperkingen

Deskundigenverklaring

Voordat de school toestemming kan geven voor een aanpassing bij toetsing, kan de school om een verklaring van een deskundige vragen. Deze verklaring moet van een van de volgende deskundigen komen: een psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater. In de deskundigenverklaring staat welke beperking of handicap een leerling heeft.

Aanpassingen als er sprake is van dyslexie

De schooldirecteur* beslist of er examen/toetsen gedaan mogen worden met een of meer van de volgende aanpassingen:

- 30 minuten extra tijd bij examens, 10 minuten extra tijd bij andere toetsen;
- schrijven met een computer op laptop tijdens het examen of bij andere toetsen;
- verklanking van tekst. Dat is een stem die de tekst voorleest. Bij centrale examens kan de directeur examens aanvragen die hiervoor geschikt zijn.

Aanpassingen als er sprake is van een taalontwikkelingsstoornis (TOS)

De schooldirecteur* beslist of er examen/toetsen gedaan mogen worden met een of meer van de volgende aanpassingen:

- 30 minuten extra tijd bij examens, 10 minuten extra tijd bij andere toetsen;
- verklanking van tekst. Dat is een stem die de tekst voorleest. Bij centrale examens kan de directeur examens aanvragen die hiervoor geschikt zijn.

Aanpassingen als er sprake is van dyscalculie

De schooldirecteur* beslist of er examen/toetsen gedaan mogen worden met een of meer van de volgende aanpassingen:

- 30 minuten extra tijd bij examens, 10 minuten extra tijd bij andere toetsen;
- Rekenkaarten van het CvTE.

Aanpassingen als er sprake is van autisme, ADHD, DCD, ADD, of PDD-NOS

De schooldirecteur* beslist of er examen/toetsen gedaan mogen worden met een of meer van de volgende aanpassingen:

- 30 minuten extra tijd bij examens, 10 minuten extra tijd bij andere toetsen;
- andere aanpassingen, dit zal op basis van maatwerk zijn.

Aanpassingen als er sprake is van doof- of slechthorendheid

De schooldirecteur* beslist of er examen/toetsen gedaan mogen worden met een of meer van de volgende aanpassingen:

- 30 minuten extra tijd bij examens, 10 minuten extra tijd bij andere toetsen;
- gebruik van een tolk Nederlandse Gebarentaal.

Aanpassingen als er sprake is van blind- of slechtziendheid

De schooldirecteur* beslist of er examen/toetsen gedaan mogen worden met een of meer van de volgende aanpassingen:

- 30 minuten extra tijd bij examens, 10 minuten extra tijd bij andere toetsen;
- een examen dat geschikt is voor leerlingen met een visuele beperking.
- andere aanpassingen. Vraag naar deze aanpassingen bij de school.

Aanpassingen als er sprake is van een lichamelijke beperking

De schooldirecteur* beslist of er examen/toetsen gedaan mogen worden met een of meer van de volgende aanpassingen:

- 30 minuten extra tijd bij examens, 10 minuten extra tijd bij andere toetsen;
- andere aanpassingen. Vraag naar deze aanpassingen bij de school.

Aanpassing als er sprake is van kleurenblindheid

De schooldirecteur* beslist of er examen/toetsen gedaan mogen worden met een opzoekhulp. Dat is iemand die mag zeggen welke kleuren er in de examenopgave staan.

Aanpassingen na langdurige ziekte of afwezigheid

Als een leerling lang afwezig is geweest zonder dat deze daar wat aan kon doen, kan de leerling eindexamens spreiden over meerdere schooljaren. Bijvoorbeeld als deze lang ziek was in het examenjaar. De schooldirecteur* beslist over gespreid examen doen.

Voorwaarden voor aanpassing als er sprake is van een andere moedertaal

De schooldirecteur* beslist of een leerling extra tijd krijgt om het examen te maken. Je moet dan aan 3 voorwaarden voldoen:

- de leerling heeft onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal en;
- Nederlands is niet de moedertaal en;
- de leerling heeft minder dan 6 jaar onderwijs in Nederland gevolgd.

De schooldirecteur* mag ook toestemming geven om een woordenboek te gebruiken. Bijvoorbeeld een vertalend woordenboek van en naar de moedertaal. Voor dit hulpmiddel maakt het niet uit hoe lang je in Nederland naar school gaat.

Bron: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/eindexamens/aangepast-examen/aangepast-examen-voortgezet-onderwijs>

Bijlage 3. Samenstelling examencommissies

Samenstelling examencommissies

Pieter Zeeman Lyceum

Mw. C. Gabriels, voorzitter examencommissie, examensecretaris, afdelingsleider onderwijs & kwaliteit

Mw. K. Kraaijenbrink, docent

Dhr. M. Dijst, docent

Het Goese Lyceum, locatie Oranjeweg

Dhr. J. Bozon, docent

Mw. A. de Bruijne, lid commissie van beroep docent,

Mw. D. van Eekelen, examensecretaris mavo, docent

Dhr. R. Florisse, afdelingsleider havo

Dhr. A. van der Goore, afdelingsleider vwo

Dhr. A. van Moolenbroek, docent

Dhr. L. van Moolenbroek, afdelingsleider mavo

Dhr. N. Rijvers, organisatie en beheer

Mw. B van der Walle, examensecretaris havo en vwo

Praktiq

Dhr. P. Vermeulen, docent HBR

Mw. S. de Jong, docent Nederlands

Dhr. S. Grift, docent wiskunde

Bijlage 4. Commissie van Beroep Examens

Stichting VOOR, Mondia, CSW en VO Zeeuws-Vlaanderen hebben besloten tot het instellen van een gezamenlijke commissie van beroep examens.

Deze commissie bestaat conform het reglement uit een voorzitter, ambtelijk secretaris en een docent. Voor allen geldt dat er een plaatsvervanger beschikbaar moet zijn. Voor elk vakgebied zijn twee docenten beschikbaar, zodat voorkomen wordt dat een docent een casus vanuit de eigen organisatie moet behandelen.

In geval van een bezwaar wordt door een bestuurder/schoolleider een verzoek tot behandeling ingediend via commissievanberoep@vozeeuwsvlaanderen.nl. Van daaruit wordt een commissie gevormd die het beroep in behandeling zal nemen.

Voor de procedure zie het [reglement centrale commissie van beroep voor de eindexamens voortgezet onderwijs regio Zeeland](#).

Commissie van beroep eindexamens

t.a.v. mevr. A. de Oude

VO Zeeuws-Vlaanderen

Postbus 375

4530 AJ Terneuzen

Email: commissievanberoep@vozeeuwsvlaanderen.nl

Met ingang van september 2024 bestaat de commissie uit de volgende personen:

Functie	Naam		Functie / domein	Voordracht
Voorzitter	Peter van Heusden	p.vanheusden@outlook.com	Ex-bestuurder KSE	
Plv. voorzitter	Leon de Rond	ldrond@rsgrijks.nl	Bestuurder 't Rijks BoZ	
Ambtelijk secretaris	Mr. Benne van Leeuwen	bvanleeuwen@vldwadvocaten.nl	Advocaat	
Plv. ambt. Secretaris	Vacant			
Docent talen	Dirk-Jan Munnik	d.munnik@pontes.nl	Docent Engels en decaan havo/vwo	Pieter Zeeman Lyceum
Docent talen	Corina Schoonen	c.schoonen@mondia.nl	Nederlands	Mondia
Docent bètavakken	Joël de Visser	vss@ostrealyceum.nl	Scheikunde	Ostrea
Docent bètavakken	Beau Vader	var@cswalcheren.nl	Scheikunde	CSW
Docent zaakvakken	Sander Huisson	hsn@cswalcheren.nl	Economie / M&M	CSW
Docent zaakvakken	Francis Westerweele	wsw@zwincollege.nl	Economie	VO Zeeuws-Vlaanderen
Docent cultuur	Jolente de Nooijer	j.denooijer@mondia.nl	CKV	Mondia
Docent cultuur	Alice de Bruijne	ponbs@pontes.nl	Tekenen	Het Goese Lyceum
Docent beroepsgericht	Celine Steenhard	std@stvoor.nl	Groen	Praktiq
Docent beroepsgericht	Charlie de Poorter	cpo@lodewijkcollege.nl	D&P	VO Zeeuws-Vlaanderen